

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง ระดับของพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพทั้งโดยรวมและรายด้าน และปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ มารดาผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งที่พานบุตรมารับการตรวจตามแพทย์นัดที่คลินิกโรคเลือดหรือโรคมะเร็ง กลุ่มตัวอย่างคือ มารดาของผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งที่พานบุตรมารับการตรวจที่คลินิกโรคเลือดหรือโรคมะเร็ง โรงพยาบาลหาดใหญ่ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี และโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยกำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างคือ มีบุตรอายุ 4-12 ปี และป่วยเป็นโรคมะเร็งตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป แพทย์นัดมาตรวจ เป็นผู้ดูแลผู้ป่วย มีสติสัมปชัญญะ เข้าใจภาษาไทย และสื่อสารกันได้อ้างอิงจำนวน 130 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสอบถามที่สร้างจากกรอบแนวคิดการสร้างเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (Pender, 1996) ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง และแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง และส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง ได้แก่ แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และการรับรู้สมรรถนะแห่งตน โดยส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 4 ระดับหาความตรงของเนื้อหา โดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาความเที่ยงโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ .83, .70, .70 และ .81 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถาม ที่แจกจ่ายวัตถุประสงค์ วิธีการตอบแบบสอบถามพร้อมทั้งแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS/FW วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์พฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งและการรับรู้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และการรับรู้สมรรถนะแห่งตน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นต้น

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งโดยรวม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.30$, S.D.= 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านโภชนาการ ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.39) ด้านการรับมือต่อสุขภาพ ($\bar{X} = 3.59$, S.D.= 0.35) ด้านการจัดการกับความเครียด ($\bar{X} = 3.32$, S.D.= 0.46) ด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ ($\bar{X} = 3.28$, S.D.= 0.56) และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.58) ส่วนด้านการออกกำลังกาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, S.D.= 0.71)

2. กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 3.75$, S.D.= 0.22) และการรับรู้สมรรถนะแห่งตนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.31) ส่วนการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 1.49$, S.D.= 0.46)

3. การรับรู้สมรรถนะแห่งตน การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งได้ร้อยละ 41.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งโดยรวมอยู่ในระดับสูง มีการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และการ

รับรู้สมรรถนะแห่งตน อยู่ในระดับสูง ส่วนการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ อยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่ร่วมทำนายนายพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง ได้แก่ การรับรู้สมรรถนะแห่งตน อายุ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และระดับการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อ ส่งเสริมให้มารดาที่มีบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งมีการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในระดับที่สูงขึ้นในการดูแลสุขภาพบุตร ดังนี้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. พยาบาลควรประเมินการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของมารดาแก่บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง โดยเฉพาะการรับรู้สมรรถนะแห่งตนด้านการออกกำลังกาย

2. พยาบาลควรจัดกิจกรรมในการสนับสนุน ส่งเสริมให้มารดามีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพแก่บุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง โดยเฉพาะด้านการออกกำลังกาย

3. พยาบาลควรให้ความรู้และคำปรึกษาเพื่อส่งเสริมให้มารดารับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง โดยเฉพาะด้านการออกกำลังกาย

1. พยาบาลควรมีการจัดโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพแก่ผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง เช่น โปรแกรมการออกกำลังกายและสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย

ด้านการศึกษาพยาบาล

1. เน้นให้นักศึกษาพยาบาลตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพในผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง โดยให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพ

2. ในการฝึกปฏิบัติการพยาบาลเด็ก ควรเน้นให้นักศึกษาพยาบาลประเมินการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของมารดาในการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพแก่บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง โดยเฉพาะด้านการออกกำลังกาย

ด้านการบริหารการพยาบาล

1. จัดอบรมพยาบาลเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพในผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง

2. จัดอบรมและพัฒนาทักษะสำหรับพยาบาลในการช่วยเหลือมารดาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพแก่ผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง

ด้านการวิจัยทางการพยาบาล

1. พยาบาลควรมีบทบาทสำคัญในการสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพในผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งในประเด็นปัญหาต่างๆเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ

2. พยาบาลควรมีการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของมารดาแก่ผู้ป่วยเด็กโรคเรื้อรังกลุ่มต่างๆ เพื่อการนำไปสู่การสร้างโปรแกรมการสร้างเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพบุตรป่วยด้วยโรคมะเร็งด้านการออกกำลังกาย เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยและแนวทางในการส่งเสริมให้มารดามีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่บุตรที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยกึ่งทดลองเพื่อหารูปแบบที่ชัดเจนในการส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของมารดาในการสร้างเสริมสุขภาพแก่บุตรป่วยด้วยโรคมะเร็ง